

2017 års redogörelse för tillämpningen av lagen om särskild utlänningskontroll

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna.

Utskottet föreslår även ett tillkännagivande till regeringen med anledning av ett yrkande i en följdmotion om att se över lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll i syfte att lagen ska kunna tillämpas i fler fall än vad som sker i dag.

I betänkandet finns två reservationer (SD, V, -).

Behandlade förslag

Skrivelse 2017/18:57 2017 års redogörelse för tillämpningen av lagen om särskild utlänningskontroll.

Två yrkanden i följdmotioner.

Två yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2017/18.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
2017 års redogörelse för tillämpningen av lagen om särskild utlänningskontroll	5
Lagen om särskild utlänningskontroll	8
Reservationer	13
1. Översyn av lagen om särskild utlänningskontroll, punkt 2 (V)	13
2. Skärpning av lagen om särskild utlänningskontroll, punkt 3 (SD, -)....	13
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	15
Skrivelsen	15
Följdmotionerna	15
Motioner från allmänna motionstiden 2017/18	15

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. 2017 års redogörelse för tillämpningen av lagen om särskild utlänningskontroll

Riksdagen lägger skrivelse 2017/18:57 till handlingarna.

2. Översyn av lagen om särskild utlänningskontroll

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att se över lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll i syfte att den ska kunna tillämpas i fler fall än vad som sker i dag och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:3735 av Tomas Tobé m.fl. (M) yrkande 28 och

2017/18:3961 av Tomas Tobé m.fl. (M, C, L, KD).

Reservation 1 (V)

3. Skärpning av lagen om särskild utlänningskontroll

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:892 av Adam Martinen och Patrick Reslow (SD, -) och

2017/18:3952 av Kent Ekeröth (SD).

Reservation 2 (SD, -)

Stockholm den 8 februari 2018

På justitieutskottets vägnar

Mats Pertoft

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Mats Pertoft (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Adam Martinen (SD), Linda Snecker (V), Lawen Redar (S), Sanne Lennström (S), Ellen Juntti (M), Carina Ohlsson (S), Patrick Reslow (-), Robert Hannah (L), Magnus Oscarsson (KD) och Sultan Kayhan (S).

Redogörelse för ärendet

Särskilda bestämmelser som syftar till att bekämpa terrorism infördes i svensk lagstiftning genom lagen (1973:162) om särskilda åtgärder till förebyggande av vissa våldsdåd med internationell bakgrund. Bestämmelserna har ändrats vid flera tillfällen. Sedan den 1 juli 1991 återfinns de i lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll.

Parlamentarisk kontroll av regeringens tillämpning av bestämmelserna utövas genom att regeringen varje år lämnar en skrivelse till riksdagen.

I skrivelsen 2017 års redogörelse för tillämpningen av lagen om särskild utlänningskontroll (skr. 2017/18:57) redogör regeringen för tillämpningen av lagen under perioden fr.o.m. den 1 juli 2016 t.o.m. den 30 juni 2017 och för utvecklingen av den internationella terrorismen under samma period.

I betänkandet behandlar utskottet även två motioner som har väckts med anledning av skrivelsen och två motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2017/18. Förslagen i motionerna återges i bilagan.

Utskottets överväganden

2017 års redogörelse för tillämpningen av lagen om särskild utlänningskontroll

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna.

Skrivelsen

I betänkandet behandlar utskottet regeringens skrivelse 2017 års redogörelse för tillämpningen av lagen om särskild utlänningskontroll (2017/18:57). Skrivelsen omfattar perioden fr.o.m. den 1 juli 2016 t.o.m. den 30 juni 2017. Till grund för skrivelsen ligger ett underlag från Säkerhetspolisen (dnr Ju2017/04910/L4).

Tillämpningen av lagen under perioden den 1 juli 2016–30 juni 2017

Av skrivelsen framgår att regeringen under den aktuella perioden fattade fyra beslut med stöd av lagen. Två av besluten innebar avslag på överklaganden av Migrationsverkets beslut om utvisning. De två övriga besluten innebar inhibition av ett tidigare meddelat beslut om utvisning på begäran av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (i avvaktan på domstolens prövning av ärendet) respektive avslag på en begäran om upphävande av anmälningsplikt.

Utvecklingen av den internationella terrorismen

I skrivelsen redovisar regeringen även utvecklingen av den internationella terrorismen och Sveriges medverkan i det internationella arbetet mot terrorism.

Det framgår att sedan början av 2000-talet kommer terrorhotet, både internationellt sett och mot Sverige och svenska intressen, främst från aktörer som är motiverade av våldsbejakande islamistisk extremism, dvs. personer eller grupper som är anhängare av eller förespråkar en global eller regional våldsam kamp mot dem som de uppfattar vara islams fiender.

Resandet till Syrien och Irak för att ansluta sig till våldsbejakande islamistiska grupper, framför allt Daish, har varit exceptionellt omfattande i förhållande till tidigare trender med al-Qaida-inspirerat resande. Hittills har runt 300 individer lämnat Sverige för att ansluta sig till våldsbejakande islamistiska grupper i Syrien eller Irak. Av dessa individer har ungefär 140 återvänt till Sverige, och runt 50 har avlidit. Av de individer som fortfarande befinner sig i området är cirka en tredjedel kvinnor.

Under de senaste åren har dock antalet nya resenärer minskat. Det är oklart vad nedgången beror på, men sannolikt har flera faktorer spelat en roll, däribland den skärpta kontrollen av den turkiska gränsen och Daishs alltmer trängda militära läge. Möjligen har också kriminaliseringen av resor i terrorismsyfte spelat roll. Regeringen gör bedömningen att resandet troligen kommer att fortsätta på en låg nivå, så länge det är möjligt att ta sig fram till konfliktområdet genom Turkiet. Detta har dock blivit avsevärt svårare under de senaste åren.

Individer som reser till konfliktområden för att delta i terrorismrelaterad träning eller strid och sedan återvänder till sina hemländer har länge pekats ut som ett allvarligt hot i flera länder. Hittills har dock förhållandevis få av de europeiska återvändarna varit inblandade i attentatsplanering efter hemkomsten.

Från att tidigare främst ha varit koncentrerad till Sveriges tre storstadsområden är den våldsbejakande islamistiska miljön sedan några år tillbaka spridd över hela landet, dock med tonvikt på storstäderna och södra Sverige. Denna geografiska spridning är sannolikt en effekt av att Daishs al-Qaida-inspirerade propaganda fått stort gehör även utanför de etablerade nätverken i Sverige och därmed bidragit till att den våldsbejakande islamistiska miljön i landet växt under de senaste åren.

Sverige har sedan 2008 fått en ökad negativ uppmärksamhet bland förespråkare av global våldsbejakande islamism, framför allt på grund av upplevda kränkningar av islam. Detta har sedan dess präglat motivbilden vid attentatsplanering och attentatsförsök. Attentaten i Paris och Köpenhamn i början av 2015 tyder på att tidigare upplevda kränkningar av islam kan ha samband med attentat under lång tid framöver. Till motivbilden hör sannolikt även upplevda militära aggressioner mot muslimska länder. Sveriges deltagande i internationella militära operationer i Afghanistan, Irak och Mali kan medföra att Sverige uppfattas som ett legitimt mål. Vid flera attentat som har genomförts i västvärlden har också upplevda inskränkningar av den personliga friheten varit bidragande till utvecklandet av attentatsavsikt, exempelvis genom att individer har förhindrats att resa till konfliktområden utomlands.

Sommaren 2014 inledde en USA-ledd koalition ett militärt ingripande mot våldsbejakande islamistiska mål i Irak som kort därefter utvidgades till att även omfatta Syrien. Ledande personer inom dessa nätverk och grupper uppmanade då enskilda individer i västvärlden att genomföra attentat mot mål i väst.

Under de senaste åren har de flesta attentat eller attentatsplaneringar genomförts av ensamagerande individer, men det förekommer även fall där grupper har agerat. Även ensamagerande individer kan orsaka stor skada med enkla medel, exempel på detta är bl.a. attentaten i London i mars 2016, Nice i juli 2016 och Stockholm i april 2017. Tillvägagångssättet och valet av mål för attentatet på Drottninggatan i Stockholm liknar i stor utsträckning flera andra attentat som genomförts i Europa sedan 2016, dvs. en ensam gärningsman som

agerar med enkla medel mot slumpmässigt valda civilpersoner. Andra möjliga val av mål för denna typ av attentat är företrädare för staten (i första hand polis och militär) samt religiösa mål och symboler för upplevda kränkningar av islam. Oftast har gärningsmännen varit bosatta i det land där attentatet ska genomföras.

I början av 2000-talet inbegrep ungefär hälften av alla planerade och genomförda terroristattentat gärningsmän som tidigare rest till konfliktområden för att delta i terrorismrelaterad träning eller strid. Efter 2014 har dock antalet attentat utförda av individer som inte tidigare gjort sådana resor ökat. Attentaten i Paris i november 2015 och Bryssel i mars 2016 utgör undantag från denna trend. Gärningsmännen vid dessa attentat bestod sammantaget av en blandning av återvändare, inresta attentatsmän och individer som inte tidigare rest till konfliktområden.

Terrorhotet från de politiskt motiverade extremistmiljöerna i Sverige, dvs. högerextremistiska våldsbejakande grupper, den s.k. vit maktmiljön, och vänsterextremistiska våldsbejakande grupper, den s.k. autonoma miljön, bedöms sammantaget vara lågt.

Sveriges medverkan i det internationella arbetet mot terrorism

Terrorismen är ett globalt hot som kräver internationellt samarbete baserat på multilaterala ramverk och lösningar. I augusti 2017 beslutade regeringen, i en ny strategi för hållbar fred 2017–2022, att förebyggandet av våldsbejakande extremism ska ingå i Sidas ansats för freds- och statsbyggnad. Det globala såväl som det nationella och lokala arbetet med att uppfylla FN:s agenda 2030 (Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development, A/RES/70/1) och de 17 globala målen för hållbar utveckling (SDG), är också avgörande för att förebygga våldsbejakande extremism.

FN:s generalförsamling antog 2006 en övergripande FN-strategi mot terrorism (A/RES/60/288). En översyn av och rapportering om genomförandet av strategin görs varje år. Den senaste översynen antogs i juli 2016. Ett arbete pågår inom FN med att ta fram en övergripande FN-konvention mot terrorism. Sverige arbetar aktivt genom EU för att nå en överenskommelse om en sådan konvention. Vidare har en handlingsplan lagts fram inom FN om att förebygga våldsbejakande extremism. Sverige arbetar aktivt för genomförandet av FN-strategin och handlingsplanen samt för en bredare förebyggande ansats.

Under 2014 antog FN:s säkerhetsråd två resolutioner (2170 och 2178) mot terrorism med fokus på hotet från utländska terroriststridande som bl.a. ansluter sig till Daish. Under 2015 antog rådet bl.a. slutsatser om finansieringen av terrorism (2199) och expanderandet av sanktionsregimen mot al-Qaida för att också inkludera Daish (2253). Vidare antog säkerhetsrådet under 2016 resolutioner om civilt flyg och terroristhot (2309), stärkt juridiskt samarbete mot terrorism (2322) och en resolution mot trafficking i relation till väpnad konflikt, inklusive terrorism (2331).

Sverige valdes 2016 in i säkerhetsrådet för perioden 2017–2018 och har därigenom fått en bredare plattform för att kunna påverka FN:s anti-terrorismsamarbete. Sedan inträdet i säkerhetsrådet har det antagits ett antal resolutioner med bäring på kampen mot terrorism där Sverige aktivt deltagit i förhandlingarna. Som exempel kan nämnas resolutioner om det hot som terrorism utgör mot kritisk infrastruktur (2341), motbudskap för att bekämpa terrorism (2354) och ökat samarbete för att förhindra terrororganisationers tillgång till vapen (2370). Till följd av inträdet i säkerhetsrådet deltar Sverige i en rad sanktionskommittéer, däribland sanktionskommittén för Daish och al-Qaida (1267).

Europarådets ministerkommitté antog i maj 2015 ett tilläggsprotokoll till konventionen om förebyggande av terrorism. Protokollet ska bidra till att säkerhetsrådets resolution 2178 genomförs på ett likartat sätt i medlemsstaterna. Sverige har undertecknat protokollet. Inom EU behandlas förslag om att EU ska ingå konventionen och protokollet.

Härutöver stöder Sverige samarbetet inom EU för att möta hotet från terrorism. I mars 2017 antogs ett nytt straffrättsligt direktiv om bekämpande av terrorism som ska vara genomfört av medlemsstaterna senast i september 2018.

Säkerhetspolisens arbete mot terrorism har under perioden i hög grad fokuserat på resande till och från våldsbejakande islamistiska grupper i utlandet. Säkerhetspolisens arbete har bidragit till att förhindra terroristbrott i Sverige och utomlands. I arbetet med att förhindra terroristbrott deltar Säkerhetspolisen i ett omfattande internationellt samarbete.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna.

Lagen om särskild utlänningskontroll

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att se över lagen om särskild utlänningskontroll i syfte att den ska kunna tillämpas i fler fall än vad som sker i dag och tillkännager detta för regeringen.

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en skärpning av lagen om särskild utlänningskontroll.

Jämför reservation 1 (V) och 2 (SD, -).

Motionerna

I motion 2017/18:3961 av Tomas Tobé m.fl. (M, C, L, KD) yrkas att lagen om särskild utlänningskontroll ska ses över i syfte att lagen ska kunna tillämpas i

fler fall än vad som sker i dag. Motionärerna anför bl.a. att det har framkommit synpunkter från Säkerhetspolisen om att lagen om särskild utlänningskontroll inte är ändamålsenlig och att det finns vissa praktiska svårigheter med att tillämpa lagstiftningen. Ett likalydande yrkande finns i motion 2017/18:3735 av Tomas Tobé m.fl. (M) yrkande 28.

I motion 2017/18:892 av Adam Marttinen och Patrick Reslow (SD, -) yrkas att lagen om särskild utlänningskontroll på olika sätt ska skärpas. Motionärerna föreslår bl.a. att formuleringen ”får utvisas” ska bytas ut mot ”ska utvisas”, att Säkerhetspolisen ska meddela beslut om utvisning, att all utvisning som sker med stöd av lagen ska utgöra ett livstidsförbud mot att återvända till Sverige, att de som dömts till utvisning enligt lagen som huvudregel ska tas i förvar medan de inväntar verkställighet, att om det finns verkställighetshinder ska personen i första hand utvisas till sitt ursprungsland och i andra hand ska regeringen upprätta ett avtal med tredjeland dit personen kan utvisas med stöd av lagen samt att alla personer som döms till utvisning ska registrera sina fingeravtryck, sitt dna och ett foto för att dessa uppgifter sedan ska kunna kontrolleras mot personer som söker uppehållstillstånd, medborgarskap, asyl eller något annat. Ett likalydande yrkande finns i motion 2017/18:3952 av Kent Ekeröth (SD).

Gällande rätt

Särskilda bestämmelser som syftar till att bekämpa terrorism infördes i svensk lagstiftning genom lagen (1973:162) om särskilda åtgärder till förebyggande av vissa våldsdåd med internationell bakgrund. Reglerna syftade till att göra det möjligt att hindra presumtiva terrorister från att komma in eller stanna kvar i Sverige och att skapa utrymme för kontroll i de fall dessa personer av asyrlättsliga skäl ändå måste ges en fristad här i landet. Bestämmelserna har ändrats vid flera tillfällen och återfinns sedan den 1 juli 1991 i lagen om särskild utlänningskontroll.

Det följer av lagen om särskild utlänningskontroll att en utlänning ska kunna utvisas med hänsyn till rikets säkerhet eller om det kan befaras att personen kommer att begå eller medverka till terroristbrott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott. Lagen om särskild utlänningskontroll kan även användas om brottsligheten riktar sig mot ett annat land än Sverige. Ett beslut om utvisning ska förenas med ett förbud för utlänningen att utan tillstånd av regeringen återvända till Sverige. Förbudet meddelas för en viss tid eller utan tidsbegränsning.

I avvaktan på att ett beslut om utvisning ska verkställas får utlänningen tas i förvar om det finns anledning att anta att personen annars kommer att hålla sig undan eller bedriva brottslig verksamhet i Sverige eller om hans eller hennes identitet är oklar. Om det är tillräckligt kan utlänningen ställas under uppsikt i stället för att tas i förvar. Personen får inte hållas i förvar under längre tid än två månader, om det inte finns synnerliga skäl. Även om det finns sådana synnerliga skäl får utlänningen inte hållas i förvar en längre tid än tre månader

eller, om det är sannolikt att verkställigheten kommer att ta längre tid på grund av bristande samarbete från utlänningen eller det tar tid att införskaffa nödvändiga handlingar, längre tid än tolv månader.

Om en utvisning inte kan verkställas på grund av att det t.ex. finns risk för dödsstraff eller tortyr i det land som personen ska utvisas till ska antingen utvisningen skjutas upp eller personen beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. Medan personen lever kvar i landet kommer en viss kontroll från de brottsbekämpande myndigheterna att kunna utföras, t.ex. husrannsakan eller att personen i fråga ges anmälningsplikt vid vissa tidpunkter på en polisstation.

Pågående arbete

Den 7 juni 2017 presenterade Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna en överenskommelse om åtgärder mot terrorism. I överenskommelsen anges att lagen om särskild utlänningskontroll är i behov av en översyn eftersom den i vissa avseenden uppfattas som svårtillämpad och innehåller luckor. Vidare anges att Säkerhetspolisen, i en hemställan till regeringen, har efterfrågat att vissa bestämmelser i lagen förtydligas och görs mer ändamålsenliga samt att luckor täpps till. Särskilt gäller detta tidsgränserna för verkställighetsförvar där dagens reglering bedöms vara för snäv. Därför ska en utredning tillsättas som ges i uppdrag att se över lagen om särskild utlänningskontroll. Det bör enligt överenskommelsen också utredas hur kontrollen av personer som bedömts utgöra säkerhetshot på ett rättssäkert sätt kan förstärkas, t.ex. genom elektronisk övervakning som komplement till dagens verktyg.

Justitie- och inrikesministern Morgan Johansson uppgav också i ett tal vid Folk och försvars rikskonferens i Sälen den 16 januari 2018 att lagen om särskild utlänningskontroll kommer att ses över och att det ska utredas hur kontrollen av personer som bedöms utgöra säkerhetshot kan förstärkas, t.ex. genom elektronisk övervakning. Enligt uppgift från Justitiedepartementet pågår det ett arbete med att ta fram kommittédirektiv.

Tidigare utskottsbehandling

Utskottet har flera gånger tidigare tagit ställning till motionsyrkanden om en skärpning av lagen om särskild utlänningskontroll liknande flera av de nu aktuella, senast den 6 april 2017 (bet. 2016/17:JuU18 s. 51 f.). Utskottet vidhöll då vad man tidigare anfört om att bestämmelserna i lagen om särskild utlänningskontroll var väl avvägda och avstyrkte motionsyrkandet. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2016/17:223).

Utskottets ställningstagande

Lagen om särskild utlänningskontroll är ett viktigt verktyg i arbetet med att bekämpa terrorism, och det är angeläget att lagstiftningen har en ändamålsenlig och rättssäker utformning. Det har dock framkommit synpunkter om att lagen inte i alla delar är ändamålsenlig och att det också finns vissa praktiska svårigheter med att tillämpa lagstiftningen.

Vilka brott som bör omfattas av lagen har inte diskuterats sedan lagens tillkomst, och det kan därför enligt utskottets mening finnas anledning att överväga om tillämpningsområdet för lagen bör utvidgas från att omfatta befarat terroristbrott till att även omfatta befarat brott mot vissa andra lagar, t.ex. lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall och lagen (2010:299) om straff för offentlig uppmaning, rekrytering och utbildning avseende terroristbrott och annan särskilt allvarlig brottslighet.

Vidare kan det, när en utlännings ska utvisas med stöd av lagen om särskild utlänningskontroll, enligt utskottets uppfattning uppstå situationer då det skulle kunna finnas anledning att hålla personen i förvar under en längre tid än tolv månader. Den nuvarande regleringen tar t.ex. inte hänsyn till en situation där Europadomstolen riktar en begäran till Sverige om att verkställigheten av ett beslut om avvisning eller utvisning ska avbrytas. I en sådan situation ska inhibition meddelas om inte synnerliga skäl talar mot detta. Detta innebär i sin tur att det redan efter tre månader kan saknas förutsättningar att hålla utlänningsen kvar i förvar. Europadomstolens långa handläggningstider är i detta sammanhang ett problem eftersom den yttersta tidsfristen uppgår till tolv månader. I sådana fall – då denna tolv månadersfrist har passerats – finns inte längre möjligheter att hålla en person i förvar trots att frågan inte är avgjord och trots att svenska myndigheter har ansett att personen i fråga ska utvisas eftersom han eller hon har ansetts utgöra ett säkerhetshot mot Sverige.

Utöver frågor om lagens tillämpningsområde och bestämmelserna om uppsikt och förvar kan det finnas skäl att göra en översyn av hela lagen. Inte minst i sådana situationer där hänvisningar görs till regler i utlänningslagen ”i tillämpliga delar” kan lagen uppfattas som otydlig och svårtillämpad. Eftersom det i sådana situationer är fråga om inskränkningar i rörelsefriheten för enskilda individer gör sig legalitetsprincipen gällande på så sätt att det klart bör framgå vad som gäller i olika situationer vid tillämpningen av lagen.

Utskottet ser mot denna bakgrund positivt på att det från regeringens sida har meddelats att lagen ska ses över. Några åtgärder har dock ännu inte vidtagits, och utöver vad som anfördes av justitie- och inrikesministern har utskottet ingen kännedom om vilka frågor en översyn skulle omfatta.

Som utskottet inledningsvis anförde är det angeläget att lagstiftningen när det gäller särskild utlänningskontroll har en ändamålsenlig och rättssäker utformning. Utskottet anser därför att riksdagen, med hänsyn till vad som framkommit ovan, bör göra ett tillkännagivande till regeringen om att se över lagen om särskild utlänningskontroll i syfte att den på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt ska kunna tillämpas i fler fall än vad som sker i dag. Med detta

tillstyrker utskottet motionerna 2017/18:3735 av Tomas Tobé m.fl. (M) yrkande 28 och 2017/18:3961 av Tomas Tobé m.fl. (M, C, L, KD).

Utskottet är däremot inte berett att ställa sig bakom de förslag som lämnas i motionerna 2017/18:892 av Adam Marttinen och Patrick Reslow (SD, -) och 2017/18:3952 av Kent Ekeröth (SD). Motionerna avstyrks.

Reservationer

1. Översyn av lagen om särskild utlänningskontroll, punkt 2 (V)

av Linda Snecker (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:3735 av Tomas Tobé m.fl. (M) yrkande 28 och

2017/18:3961 av Tomas Tobé m.fl. (M, C, L, KD).

Ställningstagande

Jag delar motionärernas uppfattning om att det är angeläget att lagstiftningen om särskild utlänningskontroll har en ändamålsenlig och rättssäker utformning. Liksom andra länder måste Sverige skydda sig mot terrorhandlingar. Självklart måste ett sådant skydd beredas på ett sätt som inte innebär inskränkningar av rättssäkerheten. Som framkommit ingick inte Vänsterpartiet i den nämnda överenskommelsen om åtgärder mot terrorism. Enligt min uppfattning finns det inte skäl att göra någon sådan översyn av bestämmelserna i lagen om särskild utlänningskontroll som efterfrågas i de aktuella motionerna. Motionerna avstyrks därför.

2. Skärpning av lagen om särskild utlänningskontroll, punkt 3 (SD, -)

av Adam Marttinen (SD) och Patrick Reslow (-).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:892 av Adam Marttinen och Patrick Reslow (SD, -) och

2017/18:3952 av Kent Ekeröth (SD).

Ställningstagande

För oss som i första hand värnar svenska intressen och de svenska medborgarna är det uppenbart att lagen om utlänningskontroll måste skärpas. Vi föreslår därför följande ändringar:

- Formuleringen i 1 § bör skärpas för att klargöra att detta är huvudregeln.
- Säkerhetspolisen ska meddela beslut om utvisning.
- All utvisning med stöd av lagen ska utgöra ett livstidsförbud mot att återvända till Sverige.
- I väntan på verkställighet ska förvar vara huvudregel för alla som dömts till utvisning med stöd av lagen.
- Ett beslut av Säkerhetspolisen ska inte kunna omprövas av Migrationsverket utan ska i stället prövas av en domstol.
- Vid verkställighetshinder ska personerna i första hand utvisas till sitt ursprungsland, i andra hand ska regeringen se till att upprätta ett avtal med ett tredjeland dit personer kan utvisas med stöd av lagen och i sista hand ska personerna hållas i förvar tills de antingen kan utvisas eller, under polisens översyn, självmant lämnar landet, vilket de givetvis kan göra när som helst så länge de inte avtjänar något straff.
- Straffen för överträdelser enligt lagen bör skärpas. Miniminivån bör vara fängelse i ett år, och maxnivån bör höjas till exempelvis tre år.
- Det ska inte finnas någon möjlighet att undgå straff då en tidigare utvisad utlännings har återvänt till Sverige på grund av förföljelse.
- Slutligen så vill vi att de som döms till utvisning med stöd av lagen ska registrera sina fingeravtryck, sitt dna och sitt fotografi i en databas. Mot denna databas ska samtliga som söker uppehållstillstånd, medborgarskap, asyl eller något annat i Sverige kontrolleras.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder så att det vi nu anført blir tillgodosett.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2017/18:57 2017 års redogörelse för tillämpningen av lagen om särskild utlänningskontroll.

Följdmotionerna

2017/18:3952 av Kent Ekeröth (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lagen om särskild utlänningskontroll och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3961 av Tomas Tobé m.fl. (M, C, L, KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagen om särskild utlänningskontroll för att den ska kunna tillämpas i fler fall än vad som sker i dag och tillkännager detta för regeringen.

Motioner från allmänna motionstiden 2017/18

2017/18:892 av Adam Marttinen och Patrick Reslow (SD, -):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om särskild utlänningskontroll och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3735 av Tomas Tobé m.fl. (M):

28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagen om särskild utlänningskontroll i syfte att den ska kunna tillämpas i fler fall än vad som sker i dag och tillkännager detta för regeringen.